

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ผู้หญิงชนบทในเพลงลูกทุ่งของ ต่าย อรทัย

นฤมล พันธุ์ประชา

สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพแทนผู้หญิงชนบทในเพลงลูกทุ่งไทย ของ ต่าย อรทัย จำนวน 20 เพลง ผลการศึกษาพบว่า เพลงนำเสนอภาพผู้หญิงชนบทที่มีลักษณะนิสัยเฉพาะและแตกต่างจากผู้หญิงในเมือง ทั้งในด้านลักษณะนิสัย การใช้ชีวิต ความเป็นอยู่ที่ต้องมีการปรับตัวอยู่เสมอ เมื่อผู้หญิงชนบทเข้ามาอาศัยอยู่ในเมือง เนื่องจากความไม่คุ้นเคยและปัญหาที่เกิดขึ้นในเมืองเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้หญิงชนบทต้องมีความอดทน ความเข้มแข็งกว่าบุคคลทั่วไปเพลงสื่อให้เห็นว่าคนชนบทมักไม่เท่าทันเล่ห์เหลี่ยมของคนในเมืองจนทำให้ถูกหลอกลวงได้ง่าย การที่ต้องเข้ามาอยู่ในเมืองยังทำให้ผู้หญิงชนบทต้องสู้กับความเป็นอยู่ในสังคมเมืองเพราะการใช้ชีวิตของคนในเมืองที่มีความแตกต่างไปจากสังคมชนบท จนบางครั้งทำให้ผู้หญิงชนบทรู้สึกท้อจนคิดที่จะยอมแพ้ แต่ด้วยเหตุผลที่จำเป็น คือ การทำเพื่อครอบครัวทำให้ต้องอยู่ในเมืองต่อไป ครอบครัวยังเป็นแรงใจในการต่อสู้ชีวิตในเมืองใหญ่ที่สำคัญด้วย

คำสำคัญ : ผู้หญิงชนบท, ต่าย อรทัย, เพลงลูกทุ่ง

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา
ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561
วันที่ 15 กันยายน 2561
ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Rural women in Thai country songs by Tai Orathai

Naroumol Phanpracha

Thai Language program, Humanities and Social Sciences Suan Sunandha Rajabhat University

ABSTRACT

The article aims to study representation concerning rural women in 20 Thai country songs by Tai Orathai. According to the study, the representation of rural women was specific and different from urban women in behavior, way of life and constantly adaptive life because of unfamiliarity and difficulties encountered in the city. These aspects made them more tolerant and stronger than common people. The songs depicted the rural people as being not sharp enough to see through urban people, making them easily deceived. In addition, living in the city made rural women to deal with urban life as it was different from the rural one in the degree of discouragement and giving up; however, they fought through because of their family which was important motivation to survive in the big city.

Keywords : Rural women, Tai Orathai country songs

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทนำ

เพลงลูกทุ่งถือว่าเป็นเพลงที่ได้รับความนิยมในทุกยุคทุกสมัย เนื่องจากเป็นเพลงที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิต สภาพสังคมอุดมคติและวัฒนธรรมไทย โดยมีท่วงทำนอง คำร้อง สำเนียง และลีลาการร้องการบรรเลงที่เป็น แบบ แพน มีลักษณะเฉพาะซึ่งให้บรรยากาศ ความเป็นลูกทุ่ง รวมถึงลักษณะของเพลงลูกทุ่งจะเป็นเพลงที่มีลักษณะที่ฟังง่าย เข้าใจเนื้อหาที่ถ่ายทอดผ่านบทเพลงได้ง่าย และนักร้องที่สามารถถ่ายทอดอารมณ์ผ่านบทเพลงลูกทุ่งจนทำให้มีคนจำนวนมากชื่นชอบในผลงานของเธอ คือ ต่าย อรทัย ศิลปินลูกทุ่งลำดับต้น ๆ ของเมืองไทย

ต่าย อรทัย เป็นหนึ่งในนักร้องเพลงลูกทุ่งในยุคปัจจุบันซึ่งมีชื่อเสียงแพร่หลายมากในยุคปัจจุบัน เพลงส่วนใหญ่ของ ต่าย อรทัย นั้นจะเน้นสื่อสารผ่านบทเพลงไปในแนวอารมณ์เศร้า โศกความผิดหวังจากความรัก และความพลัดพรากจากผู้ชายอันเป็นที่รัก ซึ่งเพลงเหล่านี้ นอกจากจะสามารถสื่อสารออกมาผ่านทางด้านภาษาและอารมณ์ของตัว ต่าย อรทัย ผู้เป็นนักร้องแล้ว ยังสามารถสื่อสารและสะท้อนถึงวัฒนธรรม นิสัยใจคอ และพฤติกรรมของภาพผู้หญิงที่ใช้ชีวิตอยู่ในพื้นที่ชนบทได้เป็นอย่างดี ผ่านทางการแสดงมิวสิควิดีโอเพลงและการใช้ภาษาสื่อสารอารมณ์ของผู้หญิงในแต่ละเพลงที่ถ่ายทอดออกมา นอกจากนั้นผู้ฟังยังสามารถเรียนรู้และเข้าใจในสิ่งที่นักร้องและผู้แสดงมิวสิควิดีโอเพลงต้องการที่จะสื่อสารผ่านคนดูได้ง่ายขึ้น และชัดเจนทั้งสาระและเนื้อหาของความเป็นผู้หญิงในชนบทซึ่งไม่ค่อยเป็นที่สนใจในสายตาคนหนุ่มมาก เนื่องจากผู้คนส่วนใหญ่รวมถึงสื่อต่าง ๆ

ในโลกสังคมออนไลน์สมัยใหม่นั้นจะเน้นให้ความสำคัญ ทางด้านการแต่งกาย วิธีการใช้ชีวิต รูปแบบการดำเนินชีวิตจะเน้นไปที่สตรีในเมืองมากกว่า จึงถือว่าเป็นสิ่งที่ดีที่ ต่าย อรทัย ได้สื่อสารถึงภาพสตรีของผู้หญิงในชนบทให้ได้ทราบ และเข้าใจกันอย่างทั่วถึงทั้งคนในเมืองและคนในชนบท ได้เห็นในหลาย ๆ มุมมอง เช่น คุณค่าของวัฒนธรรม ภาษาที่นำมาใช้ในเนื้อเพลง การดำเนินชีวิตของสตรีในชนบทในยุคที่หลายสิ่งหลายอย่างถูกพัฒนาให้เจริญก้าวหน้า ซึ่งทั้งหมดนี้ถูกสื่อสารผ่านทางบทเพลงแต่ละเพลงของ ต่าย อรทัย

เนื้อเพลงของ ต่าย อรทัย ได้สอดแทรกเนื้อหาแนวคิดและภาพแทนของผู้หญิงที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชนบท ที่มีฐานะยากจนเป็นส่วนใหญ่จากการสื่อสารที่ถ่ายทอดออกมาผ่านบทเพลงลูกทุ่งของ ต่าย อรทัย เพื่อเป็นการศึกษาในหลายมุมมอง ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของความรัก นิสัยใจคอ การใช้ชีวิตของผู้หญิงชนบทจะใช้ชีวิตแบบเรียบง่ายกว่าผู้หญิงเมือง ปัจจุบันนี้จะเห็นได้ชัดเจน ว่าการดำเนินชีวิตของผู้หญิงในเมืองจะแตกต่างกับผู้หญิงชนบทอย่างสิ้นเชิง ยกตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือ การดำเนินชีวิตประจำวันในแต่ละวันของผู้หญิงในเมืองกับผู้หญิงในชนบทผู้หญิงเมืองส่วนมากจะมีนิสัยที่ไม่ขยันทำงาน สนใจแต่การแต่งตัวและนอนแต่ผู้หญิงในชนบทจะมีความขยันในการทำงานมากกว่าผู้หญิงในเมือง เพราะผู้หญิงในเมืองจะไม่ค่อยมีความอดทนในการทำงาน นอนตื่นสายไม่ค่อยมีน้ำใจ แต่ผู้หญิงในชนบทส่วนมากจะใช้ชีวิตกันแบบเรียบง่ายอดทนทำงาน และชอบตื่นเช้า ผู้หญิงในชนบทมักจะใช้ชีวิตแบบพอเพียงและชอบปลูกพืชผักไว้บริโภค

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

เองชอบเลี้ยงสัตว์และขายเอง ชอบปรุงอาหาร ผู้หญิงในเมืองเพราะผู้หญิงในเมืองจะชอบซื้ออาหารสำเร็จรูป ส่วนมากจะไม่ชอบทำอาหาร เหตุผลเพราะว่าหากทำอาหารทานเองจะมีความยุ่งยากและต้องหาวัสดุหลายอย่าง การซื้ออาหารมารับประทานจึงสะดวกในการใช้ชีวิตมากกว่า (ยุพินพิน วิสุรเทพ, 2555)

การเดินทางส่วนใหญ่ในชนบทจะไม่ค่อยสะดวก เช่น รถสองแถวที่ผ่านถนนลูกรัง รวมถึงการไม่เปิดรับเทคโนโลยีให้มากเท่าที่ควร ซึ่งส่วนมากยังคงใช้การสื่อสารผ่านจดหมาย ซึ่งทำให้เสียเวลาต่อการสื่อสาร ทั้งค่าใช้จ่ายและความยากลำบากในการสื่อสารที่ยาวนานจนเกินไป ปัญหาเหล่านี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งซึ่งถูกถ่ายทอดผ่านการสื่อสารออกมาผ่านบทเพลง ของ ต่าย อรทัยรวมถึงการแต่งกายและภาษาการสื่อสารที่ใช้ ลักษณะของการเดินทาง ที่บอกถึงความแตกต่างและแสดงความเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นผู้หญิงชนบทที่สื่อออกมาจากเพลงของ ต่าย อรทัย ซึ่งเอกลักษณ์ของผู้หญิงในชนบทที่ถูกสื่อสารผ่านบทเพลงก็ทำให้เห็นถึงปัญหาบางอย่าง เช่น บางเพลงของ ต่าย อรทัย ผู้หญิงนั้นหลงรักผู้ชายได้อย่างง่ายดายและส่วนใหญ่ก็จะเป็นผู้หญิงที่มีลักษณะซื่อ และเป็นผู้ที่ซื่อตรงต่อความรู้สึก ถึงขั้นที่ว่าตายแทนคนที่รักได้ซึ่งเป็นความรักที่เหนียวแน่นและมั่นคงเป็นอย่างมาก

จากการศึกษาภาพของผู้หญิงชนบททำให้เห็นถึงความสำคัญของผู้หญิงชนบทที่คนส่วนมากมักจะละเลยไม่ให้ความสำคัญกับการใช้ชีวิตของผู้หญิงชนบทมากนัก แต่เมื่อศึกษางานวิจัยชิ้นนี้แล้วพบว่าภาพของผู้หญิงชนบทเป็นสิ่งที่น่าศึกษาเรียนรู้เป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นด้านความเป็นอยู่ในชนบทรวมถึงลักษณะนิสัยที่แตกต่าง

จากคนในเมืองเป็นอย่างมาก เช่น ทักษะคิดที่มีต่อความรัก จึงเป็นเหตุให้ทางผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าวิจัยถึงภาพสตรีชนบท การถ่ายทอดเรื่องราวความเป็นผู้หญิงชนบทผ่านบทเพลงโดยการใช้ภาษาสื่อสารไม่ว่าจะเป็นในด้านอารมณ์ความรู้สึก และวิถีการดำเนินชีวิตรวมถึงเอกลักษณ์ของผู้หญิงในชนบท ผู้วิจัยจึงนำหัวข้อของงานวิจัยนี้ มาดำเนินการศึกษาค้นคว้าวิจัยภาพสตรีในชนบท เพื่อศึกษาค้นคว้าข้อเท็จจริงของผู้หญิงชนบทของ ต่าย อรทัย ที่สื่อสารออกมาผ่านบทเพลง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพแทนผู้หญิงในเพลงลูกทุ่งไทย ของ ต่าย อรทัย

สมมุติฐานการวิจัย

ภาพผู้หญิงชนบทในเพลงลูกทุ่งไทยของ ต่าย อรทัย ถูกนำเสนอว่าเป็นผู้ที่ถูกระงับ ต้องดิ้นรนในการใช้ชีวิตปากกัดตีนถีบใช้ชีวิตในเมือง มีความขัดแย้งกับความเป็นเมืองในการใช้ชีวิตในเมืองกับชนบทที่แตกต่างกันทำให้ต้องต่อสู้กับสิ่งแวดล้อมในเมืองที่ไม่เคยพบ การใช้ชีวิตของผู้หญิงชนบทในเมืองหลวงเพื่อครอบครัวที่ต้องใช้ความอดทนเป็นอย่างมาก รวมทั้งนิสัยของคนในเมืองที่ขัดแย้งกับคนในพื้นที่ชนบทผู้หญิงชนบทนอกจากนี้ยังสื่อสารความรักในรูปแบบที่ไม่เหมือนกับคนในเมืองส่วนมาก คือ ผู้หญิงชนบทจะมีความรักที่แท้จริง ซื่อสัตย์และภักดีต่อคนรัก ถึงแม้ว่าคนรักจะไม่ได้ซื่อสัตย์หรือภักดีก็ตาม

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ศึกษาจากเพลงลูกทุ่งไทยของ ต่าย อรทัย โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. รวบรวมเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับผู้หญิงของ ต่าย อรทัย จำนวน 20 เพลง
2. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
3. วิเคราะห์ภาพแทนผู้หญิงในเพลงที่คัดสรรมาของ ต่าย อรทัย
4. ดำเนินการเขียนรายงานวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้ศึกษาภาพแทนผู้หญิงในเพลงลูกทุ่งของ ต่าย อรทัย จำนวน 20 เพลง ได้แก่

1. เพลงดอกหญ้าในป่าปูน (2545)
2. เพลงสาวโรงงานลานเปียร์ (2558)
3. เพลงรู้ว่าเขาหมัดใจ แต่ทำไมยังฮักเหลือเกิน (2553)
4. เพลงแต่ทุกหัวใจที่ไกลบ้าน (2553)
5. เพลงเจ็บก็ได้ถ้าอ้ายอยากจบ (2557)
6. เพลงเก็บความหลายใจไปใช้ที่อื่น (2550)
7. เพลงคิดถึงพ่อ คิดถึงแม่ คิดถึงบ้าน (2557)
8. เพลงกรรมกรแก้มแดง (2559)
9. เพลงขอสิทธิ์แค่ร้องไห้ (2558)
10. เพลงนั่งจอนที่โรงงาน (2556)
11. เพลงมาจากดิน (2550)
12. เพลงจากบ้านนาด้วยรัก (2558)
13. เพลงฟ้าสงที่ฝั่งโขง (2559)

14. เพลงฝันยังไกลใจยังหนาว (2553)

15. เพลงไม่ใช่บ้านเรา (2559)

16. เพลงอยู่ในใจเสมอ (2547)

17. เพลงสาว ตจว. ม.6 (2555)

18. เพลงคิดถึงทุ่งลุยลาย (2556)

19. เพลงนอนฟังเสียงฝน (2558)

20. เพลงสิเทนน้องให้บอกแค้น (2561)

ผลการวิจัย

การนำเสนอภาพผู้หญิงชนบทเป็นการสื่อสารผ่านบทเพลงเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครซึ่งเป็นผู้หญิงชนบทที่ต้องออกมาใช้ชีวิตในเมืองเพราะความจำเป็นหลาย ๆ อย่าง การเข้ามาในเมืองเพื่อหางานทำเนื่องจากหนีปัญหาความแห้งแล้งจากบ้านที่ชนบท การเงินก็นับว่าเป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้ผู้หญิงชนบทยอมห่างไกลจากครอบครัวมาอยู่ในเมือง ซึ่งเพลงเหล่านี้นอกจากจะสามารถสื่อสารออกมาผ่านทางด้านภาษาและอารมณ์ของตัว ต่าย อรทัย ผู้เป็นนักร้องแล้ว ยังสามารถสื่อสารออกมาเพื่อให้ภาพสะท้อนในเรื่องของวัฒนธรรม ลักษณะนิสัย และพฤติกรรมของผู้หญิงที่ใช้ชีวิตอยู่ในพื้นที่ชนบทได้เป็นอย่างดี ผู้คนส่วนใหญ่รวมถึงสื่อต่าง ๆ ในโลกสังคมออนไลน์สมัยใหม่จะเน้นให้ความสำคัญ ทางด้านการแต่งกายและความเป็นอยู่ วิธีการใช้ชีวิต รูปแบบการดำเนินชีวิตจะเน้นที่ผู้หญิงในเมืองมากกว่าเพราะผู้คนไม่ค่อยให้ความสำคัญเรื่องความเป็นอยู่ของผู้หญิงชนบท ทั้งที่เรื่องราวความเป็นอยู่ของผู้หญิงชนบทเป็นสิ่งที่

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

น่าสนใจเป็นอย่างมาก ผู้หญิงชนบทในเพลงลูกทุ่งนี้
ให้การนำเสนอภาพผู้หญิงชนบทในหลายแง่มุม
ทั้งในเรื่องความเป็นอยู่ของผู้หญิงในชนบทและใน
เมืองที่แตกต่างกันออกไป ดังนี้

1. ภาพเสนอผู้หญิงชนบทในด้านความเป็นอยู่

ภาพเสนอผู้หญิงชนบทในเพลงของ ต่าย
อรัญญา ในด้านความเป็นอยู่ได้สื่อสารถึงภาพผู้หญิง
ของผู้หญิงในชนบทที่ไม่ค่อยเป็นที่สนใจของคน
หมู่มาก การศึกษาภาพของผู้หญิงชนบทเพื่อเป็น
การศึกษาในหลายมุมมองในเรื่องของความรัก
นิสสัยใจคอ การใช้ชีวิตของผู้หญิงชนบทจะใช้ชีวิต
แบบเรียบง่าย

1.1 ความเป็นอยู่ของผู้หญิงชนบท

ความเป็นอยู่ของผู้หญิงชนบทเรื่องราว
ความเป็นอยู่ของผู้หญิงในพื้นที่ชนบท ในพื้นที่
ชนบทจะไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เจริญ
เหมือนในเมือง ทั้งในเรื่องการทำงานและ
ความเป็นอยู่ในชนบทที่แตกต่างจากในเมือง
ส่วนมากผู้หญิงในชนบทจะขยันในเรื่องงานบ้าน
งานเรือน นอกเหนือจากนั้นก็ช่วยพ่อแม่ทำ
สวนทำไร่ทำนา หรืออาจจะมีการเย็บปักถักร้อย
เสื้อผ้าหรือทอผ้าเป็นตัว ๆ ไว้ใส่เองเพื่อประหยัด
ค่าใช้จ่ายแทนที่จะต้องไปซื้อ ผู้หญิงชนบท
ส่วนมากจะมีนิสัยที่สุขุมใจเย็น เพราะในพื้นที่
ชนบทจะไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวก บางพื้นที่
แม้แต่น้ำไฟเข้าไม่ถึง ทำให้ผู้หญิงในชนบทต้อง
พึ่งพาตัวเองโดยการใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย เพลง

ของต่าย อรัญญา มีเนื้อหาที่แสดงถึงความเป็นอยู่
ของผู้หญิงชนบท ดังในเพลงมาจากดิน ที่ว่า

“เสื่อร้อยเก้าเก้า กระเป๋าหนึ่งใบ
กับวุฒิ ม.ปลาย ยังจำได้ดี ถึงในวันนี้ สิ่งที่มี
พออยู่สบายแรงที่เทไปส่งผลให้ยิ้มได้อีกที
แต่งตัวได้บ้าง เดินห้างได้หน่อย เงินค่างบัญชี
ส่งทางบ้านส่งน้องเรียนดี ได้กลิ่นธูปดินยังติด
ใจ ความสุขสบาย บ่ออาจละลายภาพใน
ความจำข้าวเหนียวส้มตำ เป็นแขกประจำ
กับข้าวยามบ่าย”

(ต่าย อรัญญา, 2550)

เนื้อเพลงข้างต้นนี้กล่าวถึงการใช้ชีวิต
และความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายของผู้หญิงชนบท ที่มี
การแต่งตัวธรรมดาไม่แพง ไม่หวงเรื่อง
ความสวยความงามเท่าผู้หญิงเมือง รวมถึง
การศึกษาในระดับที่ไม่สูงมากนักเนื่องจากปัญหา
ทางการเงินทำให้ไม่ได้รับความสนใจในด้าน
การศึกษา เพราะต้องช่วยครอบครัวหาเงินตั้งแต่
อายุน้อย

1.1.1 สังคมรอบข้างของผู้หญิงชนบท

สังคมรอบข้างของผู้หญิงชนบทที่ย้าย
เข้ามาในเมืองหลวงจะต้องเจอกับอุปสรรคต่าง ๆ
มากมายให้ต่อสู้ รวมทั้งยังต้องต่อสู้กับสังคมรอบ
ข้างที่คอยกดดันและบีบบังคับให้ทำในสิ่งต่าง ๆ
ไม่ว่าจะชอบหรือไม่ชอบก็ตาม โดยไม่สามารถ
หลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่อยากทำได้ เช่น ตอนที่เจ้านายใช้ก็
ไม่สามารถปฏิเสธเนื่องจากเจ้านายเป็นผู้จ่าย

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ค่าจ้าง สังคมในเมืองมักมีผู้คนที่อยากได้หน้า
อยากได้ตำแหน่ง จึงต้องคอยระมัดระวังเพื่อน
ร่วมงานที่คอยจับผิดอยู่เสมอ

เพลง *กรรมกรแก้แค้น* แสดงปัญหา
สังคมรอบข้างของผู้หญิงชนบท ในท่อนที่ว่า

“หน้าเงินเดือนบ่ ออกทองคำ
เจ้านายเพิ่นบอกยืมให้ออกถึงใจชานชม”

(ต่าย อรทัย, 2559)

เป็นการแสดงออกโดยการยืมสู้กับ
ปัญหาแม้ว่าภายในใจนั้นจะไม่ได้มีความสุข
เหมือนกับรอยยิ้มที่ออกมาก็ตาม ในเพลง*ขอลิขิต์*
แค่ร้องให้ปรากฏภาพสังคมในเมืองของผู้หญิง
ชนบทที่ว่า “งานก็พักรักก็หล่นคนก็หยามจากวัน
นั้นเป็นต้นมาชะตากรรมก็ถูกนำสู่เงาความเศร้า
ตรม” (ต่าย อรทัย, 2558) ในท่อนที่กล่าวมาเป็นการ
แสดงให้เห็นถึงสภาพสังคมในเมืองที่มักนิทาน
ว่าร้ายผู้อื่น โดยที่ไม่รู้เรื่องราวจริง ๆ แต่พูดต่อ ๆ
กันเพื่อความสนุกปากของพนักงานทั่วไป
นอกจากนี้สภาพสังคมในที่ทำงานของผู้หญิงใน
เมือง ยังมีการเห็นแก่ผลประโยชน์ของตัวเอง
แทนที่จะช่วยกันพัฒนาผลงานให้ดีขึ้นเพื่อ
ประโยชน์ของตัวเองและองค์กร

1.1.2 ความแตกต่างระหว่างความเป็นเมือง
กับชนบท

ความแตกต่างระหว่างความเป็นเมือง
กับชนบท เมื่อผู้หญิงชนบทต้องมาอยู่ในเมือง
เพียงลำพัง ก็เจอสภาพความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน

จากบ้านที่ชนบท จากที่เคยเห็นท้องทุ่งนาพืชพันธุ์
ธรรมชาติ ท้องฟ้าดวงดาวในต่างจังหวัด แต่เมื่อมา
อยู่ในเมืองกลับเห็นแต่ตึกสูงรายล้อมเต็มไปหมด
จนเกิดอารมณ์คิดถึงบ้านที่ชนบท คิดถึงพ่อแม่
รวมถึงสภาพแวดล้อมบรรยากาศรอบ ๆ ที่ไม่คุ้นเคย
เหมือนในเมือง ดังที่ปรากฏในเพลง *ไม่ใช่บ้านเรา*
ดังในท่อน

“มีทุกอย่างให้ไขว่คว้าแต่มีราคา
ต้องจ่ายคิวิไลซ์ แต่ไม่ใช่บ้านเรา”

(ต่าย อรทัย, 2559)

เป็นการนำเสนอในเรื่องความแตกต่าง
ระหว่างในเมืองกับชนบทว่า แม้เมื่ออยู่ในเมืองจะ
มีความเป็นอยู่ที่ดีกว่าในชนบท แต่ถ้าหากอยู่
ชนบทถิ่นกำเนิดของเธอ เธอจะมีความสุข
มากกว่าที่จะอยู่ในเมืองที่แสนจะโดดเดี่ยวแบบนี้
แม้ว่าพื้นที่ชนบทจะไร้ความเจริญหรือขาดสิ่ง
อำนวยความสะดวกแต่ทุกคนในพื้นที่ก็มีน้ำใจ
คอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ต่างจากในเมืองที่
ผู้คนต่างสนใจแต่เรื่องของตัวเองเอาแต่
ผลประโยชน์น้อยคนที่จะมีความจริงใจให้กัน

จากการศึกษาเพิ่มเติมพบว่า ความเหลื่อมล้ำ
เป็นการกล่าวถึงความไม่เท่าเทียมกันระหว่างผู้ที่มี
โอกาสกับผู้ขาดโอกาส ซึ่งโอกาสในที่นี้คือ
โอกาสในการ เข้าสังคม ความเหลื่อมล้ำบางครั้งก็
เป็นเหตุ บางครั้งก็เป็นผลในตัวเอง ที่เป็นเหตุ
เพราะความเหลื่อมล้ำจึงทำให้เกิดความไม่เป็น

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ธรรม หรือเนื่องจากคนเกิดมา "ไม่เท่ากัน" จึง
ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำที่ต่างกันออกไป

1.1.2.1) ปัญหาความไม่คุ้นเคยกับ
สังคมเมือง

ปัญหาที่ไม่คุ้นเคยกับสังคมเมืองของ
ผู้หญิงชนบท เนื่องจากในเพลงมีการนำเสนอว่า
ผู้คนในเมืองมักใช้ชีวิตกันด้วยความวุ่นวาย ผู้คน
ต่างเห็นแก่ประโยชน์ของตัวเองเป็นสำคัญ แต่
ผู้หญิงชนบทมักมีความจริงใจที่มากกว่าผู้หญิง
ทั่วไปอยู่มาก

1.1.2.2) สภาพสังคมเมืองในสายตาของ
ผู้หญิงชนบทต้องเจอ

สภาพสังคมเมืองที่ผู้หญิงชนบทต้องเจอ
เป็นสังคมของผู้คนรอบข้างที่ไม่มีความจริงใจไว้
น้ำใจแตกต่างกับสภาพสังคมในชนบทที่ผู้คนต่างมี
น้ำใจและเอื้อเพื่อสนับสนุนกันมาตลอด จน
อาจจะทำให้ผู้หญิงชนบทที่เข้ามาอยู่ในเมือง ขาด
มิตรไมตรีเนื่องจากไม่ชอบยุ่งหรือสูงส่งกับใคร
เพราะกลัวว่าจะเป็นคนไม่ดีที่อาจจะเข้ามาเพื่อ
หลอกลวงเหมือนที่ตัวละครเคยพบมาก่อน ดังที่
ปรากฏในเพลงดอกหญ้าในป่าปูน ที่ว่า

“เอาแรงเป็นทุนสั่งงานเงินเดือนต่ำ ๆ
เก็บเงินเข้าเรียนภาคค่ำก่อความหวังบนทาง
เปื้อนฝุ่นสังคมเมืองใหญ่ขาดแคลนน้ำใจเจือจุน
ใช้ความอดทนเติมทุนให้ยืนสู้ไหวทุกวัน”

(ต่าย อรทัย, 2545)

เป็นการกล่าวถึงความเป็นอยู่ในเมือง
เรื่องน้ำใจจากคนในสังคมเมือง เนื่องจากส่วนมาก
คนในเมืองมักจะเห็นแก่ประโยชน์ของตัวเองเป็น
หลัก โดยไม่เน้นความสัมพันธ์อันดีระหว่าง
มิตรภาพ แต่คนในชนบทจะมีน้ำใจและคอย
ช่วยเหลือเอื้อเพื่อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกันกับคนใน
ชุมชน

1.1.2.3) ความแตกต่างในเรื่องค่าตอบแทน

ความแตกต่างในเรื่องค่าตอบแทนถือว่า
เป็นปัจจัยสำคัญในการที่ทำให้ผู้หญิงชนบทยอม
ทิ้งบ้านเกิดเพื่อมาทำงานในเมือง เพราะเงินเดือน
ค่าตอบแทนระหว่างในเมืองกับชนบท ในเมืองจะ
มีค่าจ้างที่สูงกว่าการทำงานในชนบทอยู่มากจึงมี
ผู้หญิงชนบทจำนวนไม่น้อยที่ยอมทิ้งบ้านเกิดของ
ตัวเองย้ายถิ่นฐานเข้ามาทำงานหาเงินดำรงชีวิต
และได้เริ่มต้นชีวิตใหม่ในเมือง เพื่อที่จะสร้าง
ฐานะของตัวเองให้ดีขึ้น ดังที่ปรากฏในเพลง
ดอกหญ้าในป่าปูน ที่มีการเสนอในเรื่อง
ค่าตอบแทนในด้านอุตสาหกรรมแรงงานในเมืองที่
มีการเจริญเติบโตค่อนข้างสูงขึ้นไปทุก ๆ ปี ทำให้
ผู้หญิงชนบทเห็นว่าการได้รับค่าจ้างจากการ
ทำงานในเมืองมีรายได้มากกว่าการทำ
เกษตรกรรมในบ้านเกิดชนบทของตนเอง ซึ่ง
สะท้อนให้เห็นว่า ค่าจ้างหรือค่าตอบแทนเป็น
ปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญ ทำให้เกิดการย้ายถิ่นของ
แรงงานจากการทำงานในภาคเกษตรในพื้นที่ที่
ชนบท สู่อุตสาหกรรมในพื้นที่เมือง ทั้งยังเห็นได้
ว่าอัตราค่าตอบแทนจากการทำงานเป็นปัจจัยที่
มีความสำคัญต่อการตัดสินใจทำงานของผู้หญิง

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ชนบท ดังที่ปรากฏในเพลงดอกหญ้าในป่าปูน มีการเสนอที่สื่อในเรื่องค่าตอบแทน ที่ว่า

“เอาแรงเป็นทุนสั่งงานเงินเดือนต่ำ ๆ
เก็บเงินเข้าเรียนภาคค่ำก่อความหวังบนทาง
เปื้อนฝุ่น”

(ต่าย อรทัย, 2545)

เป็นการเสนอถึงผู้หญิงชนบทที่ออกมาทำงานในเมืองเพราะค่าตอบแทน อาจจะน้อย เพราะวุฒิการศึกษาต่ำของคนในชนบทส่วนมาก จะมีการศึกษาที่ไม่สูงนัก และยังแสดงถึงผู้หญิงชนบทที่ต้องการนำค่าตอบแทนหรือเงินเดือนค่าจ้างมาเป็นค่าเล่าเรียนเพื่อเป็นการสร้างพื้นฐานด้านการศึกษาที่จะทำให้เธอมีสภาพชีวิตที่ดีขึ้นในอนาคต

1.2 การสู้ชีวิตของผู้หญิงชนบท

การสู้ชีวิตของผู้หญิงชนบทที่ต้องต่อสู้กับปัญหาหลาย ๆ ทางที่เข้ามาไม่เว้นวัน ตั้งแต่ยังอยู่ในชนบทจนกระทั่งย้ายเข้ามาในเมืองต่างก็มีปัญหาเข้ามาในทุกช่วงเวลา ไม่ว่าจะเป็นความแห้งแล้ง ฐานะทางการเงิน ครอบครัวยุติธรรม การศึกษา ที่เป็นปัญหาหลักแต่ก็ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ด้วยเหตุผลที่อาจจะต้องออกมาเพื่อทำงานหาเงิน เนื่องจากค่าจ้างในเมืองนั้นให้ค่าแรงงานในราคาที่สูงกว่าในชนบทค่อนข้างมาก สื่อให้เห็นถึงการสู้ชีวิต สู้กับฐานะความลำบากยากจน เมื่อมาอยู่ในเมืองก็ต้องต่อสู้กับอุปสรรคที่ผ่านเข้ามาในชีวิตไม่ว่าจะเป็นความเหน็ดเหนื่อย

จากงาน อารมณ์ความเหงาหรือความเศร้าที่ทำให้คิดถึงถิ่นกำเนิดที่จากมาเป็นการบ่งบอกถึงการเข้าไปทำงานในเมืองของผู้หญิงชนบท เนื่องจากสาเหตุที่ไม่สามารถหารายได้จากการดำรงชีพในพื้นที่บ้านชนบทของตนเองได้อาจจะด้วยปัญหาความแห้งแล้ง ทำให้ผู้หญิงชนบทต้องดิ้นรนทำงานหาเงินมากขึ้นเพื่อให้มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิตของตนเอง และครอบครัว จึงทำให้ผู้หญิงชนบทต้องทำงานหนัก เพื่อรายได้ในการจุนเจือครอบครัว

เห็นได้ว่าผู้หญิงชนบทมีการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตจากเดิมที่ส่วนใหญ่ทำงานในพื้นที่บ้านเกิดชนบทของตนเอง เปลี่ยนมาเป็นการทำงานในเมืองมากขึ้น โดยเลือกมาทำงานในส่วนของการจ้างงานที่ต้องใช้แรง เช่น สาวโรงงาน เนื่องจากระดับการศึกษาของผู้หญิงชนบทส่วนมากจบการศึกษาในระดับที่ค่อนข้างต่ำไม่ตรงตามหลักเกณฑ์ การศึกษาสูงสุดของผู้หญิงชนบทส่วนมาก คือ ประถม 6 ทั้งนี้เนื่องจากอุตสาหกรรมแรงงานในเมืองมีการเจริญเติบโตค่อนข้างสูงขึ้นในทุก ๆ ปี ทำให้ผู้หญิงชนบทเห็นว่าการได้รับค่าจ้างจากการทำงานในเมืองมีรายได้มากกว่าการทำเกษตรกรรมในบ้านเกิดชนบทของตนเอง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ค่าจ้างหรือค่าตอบแทนเป็นปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญ ทำให้เกิดการย้ายถิ่นของแรงงานจากการทำงานในภาคเกษตรในพื้นที่ชนบท

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

1.2.1 การสู้ชีวิตด้านการเงิน

การสู้ชีวิตด้านฐานะการเงิน ผู้หญิง
ชนบทที่ย้ายถิ่นฐานเข้ามาทำงานในเมืองมักจะมีฐานะที่ยากจนและสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันที่ถดถอยลง จึงต้องออกมาหารายได้เพิ่มเนื่องจากค่าตอบแทนในเมืองสูงกว่าในชนบทมากแต่ด้วยการศึกษาที่เรียนมาน้อยจึงไม่มีความรู้ไปสมัครงานดี ๆ หรืองานสบาย ๆ ทำ จึงต้องใช้แรงกายที่ตัวเองมีแลกกับเงินเพราะการใช้แรงไม่ต้องลงทุนสิ่งใดให้กลัวการขาดทุน เพียงแต่จะใช้แรงกายแรงใจและหยาดเหงื่อเท่านั้น และยังต้องส่งเงินให้กับครอบครัวที่ต่างจังหวัด ดังที่ปรากฏในเพลงแต่..ทุกหัวใจที่ไกลบ้าน ในท่อน

“บอกหัวใจสู้เพื่อฝันวันไหนท้อเกิน
ทนให้คิดถึงคนทางบ้านปลอบโยนเพื่อน
แรงงานที่ไกลบ้านผ่านเลขเบอร์”

(ต่าย อรทัย, 2553)

จากท่อนดังกล่าวที่ยกมาเสนอถึงความฝันของตัวละครในเพลงนี้คือการสร้างฐานะทางการเงินเพื่อให้ตัวเองมีชีวิตที่ดีขึ้นกว่าเดิมเพื่อที่ครอบครัวของเธอจะมีชีวิตดีขึ้นตามไปด้วย นอกจากนี้ยังพบปัญหาด้านการเงินของผู้หญิงชนบท

1.2.2 การสู้ชีวิตกับปัญหาความแออัด

การสู้ชีวิตกับปัญหาความแออัดในชนบท หากฝนไม่ตกในหน้าฝนในพื้นที่ชนบทก็ไม่สามารถทำการเกษตรได้ ทำให้เกิดความแออัด

แล้งและเป็นเหตุให้ผู้หญิงชนบทต้องออกมาทำงานในเมืองเพื่อหาเงินสำหรับเลี้ยงชีพตัวเองและดูแลคนในครอบครัวที่ยังอยู่ในพื้นที่แออัดดังที่ปรากฏในเพลงจากบ้านนาด้วยรัก ที่ว่า

“ไ้อบ้านนาฝนฟ้าไม่อำนวย โชคดี
ช่วยบ้านนาถึงคราวระทม”

(ต่าย อรทัย, 2558)

ในท่อนนี้ถือเป็นจุดเริ่มต้นปัญหาที่ทำให้ผู้หญิงชนบทต้องต่อสู้ชีวิต ในเพลงนี้จะกล่าวถึงจุดเริ่มต้นของปัญหา คือ บ้านในพื้นที่ชนบทเกิดความแออัดไม่สามารถทำนาหรือปลูกพืชผักเพื่อทำมาหากินได้ จึงต้องย้ายถิ่นฐานเข้าเมืองเพื่อทำงานหาเงินและพบกับอุปสรรคต่าง ๆ เพราะเมื่อมาอยู่ในเมืองก็จะเจอคนเมืองที่มักจะไม่น่าใจเหมือนพี่น้องในชนบทของเธอก็ยังทำให้เธอคิดถึงผู้คนในชนบทที่มีน้ำใจเอื้อเฟื้อคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แต่เมื่อนึกถึงอย่างไรก็ต้องอดทน แม้บางครั้งจะคิดถึงและอยากกลับบ้านมากแค่ไหนก็ตาม แต่เธอก็ต้องสู้จนกว่าปัญหาความแออัดในชนบทจะหมดไป เธอถึงจะได้กลับไปใช้ชีวิตบ้าน ๆ ของเธอได้เหมือนเดิม ในเพลงนี้ยังทำให้เห็นว่าผู้หญิงชนบทมีอาชีพทำการเกษตร และอาศัยธรรมชาติในการประกอบอาชีพปัญหาที่พบและนำไปสู่ความลำบากในการทำการเกษตรคือ ปัญหาภัยแล้ง ซึ่งปัญหาการเกิดภัยแล้งหรือการขาดแคลนน้ เกิดจากการขาดแคลนน้ที่มีความจำเป็น สำหรับใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ได้แก่ การอุปโภค บริโภค การเกษตร การปศุสัตว์ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การอุตสาหกรรม การคมนาคมทางน้ำ เป็นต้น ส่งผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำรงชีวิตของผู้หญิงในชนบท เนื้อเพลงจะเห็นว่าสาเหตุหลักของการเกิด ความแห้งแล้ง คือ การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ปัญหาธรรมชาติที่เกิดขึ้น ทำให้ผู้หญิงชนบทต้องเผชิญและพบกับปัญหาในการใช้ชีวิตที่ตามมา จนต้องพยายามดิ้นเพื่อความปลอดภัยของตัวเองและครอบครัวด้วยการเลือกเดินทางเข้าเมือง โดยใช้ชีวิตอยู่ในเมืองใหญ่เพื่อหาเลี้ยงตัวเองและครอบครัวในชนบทต่อไป จนนำไปสู่ปัญหาที่ต้องพบระหว่างใช้ชีวิตในสังคมเมือง

1.2.3 การสู้กับชีวิตครอบครัว

การสู้ชีวิตกับปัญหาภาระในครอบครัว นั้น ผู้หญิงชนบทเป็นคนที่รักครอบครัวมาก มักจะไม่ยอมให้คนในครอบครัวต้องเดือดร้อนหรืออดอยาก ผู้หญิงชนบทจึงมักเป็นตัวแทนหลักที่สามารถเสียสละเข้าเมืองมาหาเงินเพื่อครอบครัวอยู่เสมอ เป็นการกล่าวถึงสิ่งที่ทำให้ตัวละครในเพลงมีกำลังใจในการต่อสู้ชีวิตในแต่ละวัน คือครอบครัวเป็นภาพเสนอผู้หญิงชนบทที่มีความฝันแต่ไม่สามารถทำให้ฝันนั้นเป็นจริงสักทีรวมถึงฐานะความยากจนที่เป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งแม้ในบางครั้งเธอจะท้อแต่ในยามที่เธอท้อเธอจะไม่แก้ปัญหาในการร้องไห้เพราะหากเธอร้องไห้ออกไปแล้วก็ต้องกลับมาสู้กับปัญหาเดิมอยู่ดี เมื่อเธอคิดถึงพ่อแม่ของเธอก็จะทำให้เธอมี

แรงผลักดันที่ลุกขึ้นมาจะสร้างความฝันให้กลายเป็นความจริงในสักวัน ดังในเพลงฝันยังไกล ใจยังหนาวก็กล่าวถึงการสู้ชีวิตเพื่อครอบครัวของผู้หญิงชนบท ในท่อน

“เก็บฝันจางๆก่อก่อเป็นพลังหล่อเลี้ยง
แรงใจคิดฮอดคนรอแม่พ่อที่ยังผลึกแก้วต่อไป
ยามท้อสิบ่ร้องไห้เพื่อเก็บแรงไว้กอดใจ
ตัวเอง”

(ต่าย อรทัย, 2553)

ในท่อนนี้จะกล่าวถึงสิ่งที่ทำให้ตัวละครในเพลงมีกำลังใจในการต่อสู้กับชีวิตในแต่ละวันก็คือครอบครัวเป็นภาพเสนอผู้หญิงชนบทที่มีความฝันแต่ก็ไม่สามารถทำให้ฝันนั้นเป็นจริงสักที รวมถึงฐานะความยากจนที่เป็นอุปสรรคอย่างหนึ่ง แม้ในบางครั้งเธอจะท้อแต่ในยามที่เธอท้อเธอจะไม่แก้ปัญหาในการร้องไห้ เพราะหากเธอร้องไห้ออกไปแล้วก็ต้องกลับมาสู้กับปัญหาเดิมอยู่ดี เมื่อเธอคิดถึงพ่อแม่ของเธอก็จะทำให้เธอมีแรงผลักดันที่ลุกขึ้นมาจะสร้างความฝันให้กลายเป็นความจริงในสักวัน

ผู้หญิงชนบทต้องสู้กับปัญหาครอบครัว โดยที่มีครอบครัวเป็นแรงใจหลัก ไม่ว่าจะทำอะไรสักอย่างก็จะนึกถึงครอบครัวเสมอ เมื่อมาทำงานในเมืองเธอก็ไม่เคยลืมครอบครัวในชนบท เธอไม่ได้เอาตัวรอดคนเดียว แต่กลับประหยัดเงินในการใช้ชีวิตในเมืองเพื่อเก็บเงินที่เหลือส่งไปให้ครอบครัวที่ต่างจังหวัด

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

1.3 ความรักของผู้หญิงชนบท

1.2.4 การใช้ชีวิตด้านการศึกษา

การใช้ชีวิตด้านการศึกษาของตัวละครที่ปรากฏในเพลงทำให้เห็นว่าผู้หญิงชนบทมีความใฝ่เรียนรู้ และพยายามที่จะหาความรู้ใส่ตัวอยู่เสมอ ถึงแม้จะมีอุปสรรคในด้านฐานะที่มากระทบต่อการศึกษา แต่ผู้หญิงชนบทก็มีความพยายามที่จะเข้ามาศึกษาต่อในเมือง ดังที่ปรากฏในเพลง *ดอกหญ้าในป่าปูน* แสดงให้เห็นในด้านที่ต้องต่อสู้เรื่องการศึกษา ที่ว่า

“หวังไว้วันหนึ่งเรียนจบชั้นที่เฝ้ารอ
มา จะสวมมงกุฎดอกหญ้าถ้ารูปปริญญา
หวนมาบ้านเรา”

(ต่าย อรทัย, 2545)

ในตอนนี้สื่อถึงตัวละครที่มีความมุ่งมั่นที่จะเข้ามาเมืองมาเพื่อศึกษาในระดับปริญญา และตัวละครยังทำงานหาเงินเพื่อส่งตัวเองเรียน ทำให้เห็นถึงความตั้งใจที่จะนำใบปริญญากลับไปให้ครอบครัวที่ต่างจังหวัด แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นตั้งใจ ความอดทนต่อความเป็นอยู่ที่แม้จะไม่ใช่มันเกิดของเธอ แต่ความตั้งใจของผู้หญิงชนบทที่ต้องการศึกษาในระดับชั้นปริญญา ก็ทำให้เห็นถึงความกตัญญูที่มีต่อครอบครัวที่เธอพยายามสร้างความภาคภูมิใจให้ครอบครัวที่รอความสำเร็จของเธอ

ภาพเสนอเรื่องความรักของผู้หญิงชนบท โดยผู้หญิงชนบทมักแสดงว่าต้องพบกับความเสียใจเพราะนิสัยที่เป็นเอกลักษณ์ของผู้หญิงชนบท คือ การใช้ชีวิตที่เรียบง่าย ใจเย็น ยอมคน มีนิสัยจริงใจ มีความซื่อสัตย์ จงรักภักดีต่อคนรักของตัวเองเสมอมา จนคนอื่นต่างมองเธอว่าซื่อจนใจ แต่ทั้งหมดก็เป็นเพราะความรักที่จริงใจและความซื่อสัตย์ที่เธอมอบให้ผู้ชายคนเดียวที่ไม่เคยเห็นค่าของเธอ ในตอนที่เธออาศัยอยู่ในชนบทอาจจะไม่เคยพบกับการถูกผู้ชายหลอก แต่พอมายู่ในเมืองกับถูกหลอกอยู่หลายครั้งจนเธอเซ็ดและไม่อยากใช้ชีวิตอยู่ในเมืองหลวงที่น่ากลัวและเสี่ยงต่อสภาพจิตใจของเธอแบบนี้ ความรักของผู้หญิงชนบทเป็นความรักอันบริสุทธิ์ เป็นความรักที่ยอมเสียสละ เพราะเธอสามารถมอบทุกสิ่งทุกอย่างให้แก่คนรักได้ทุกอย่าง ถึงแม้ว่าจะถูกชายคนรักหลอกหลวงอยู่บ่อยครั้ง ความเป็นผู้หญิงชนบทที่มีลักษณะนิสัยที่ใจเย็นไม่วุ่นวาย เธอก็ทำเป็นไม่รู้เรื่องราวที่ไม่ดีของฝ่ายชาย แต่ยังคงรั้งฝ่ายชายไว้ทุกวิถีทางเพื่อที่จะให้ฝ่ายชายอยู่กับตัวเองไปตลอด แม้ความรักที่ฝ่ายชายแสดงออกอย่างชัดเจนว่าหมักหมมหรือทำอาการที่เพิกเฉยและค่อย ๆ ห่างจากเธอไปเรื่อย ๆ แต่ผู้หญิงชนบทก็ยอมที่จะเสียศักดิ์ศรีทุกอย่างเพื่อตั้งให้คนที่เธอรักอยู่กับเธอไปตลอด แม้ว่าจะรังได้เพียงแคตัวก็ตาม ในขณะเดียวกันเมื่อถึงจุดที่เธอหมดความอดทนทนไม่ไหว จากการทำเธอโดนทำลายความรู้สึกจนต้องเสียใจอยู่ในหลาย ๆ ครั้งจนทำให้เธอต้อง

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

หวนคิดว่าการปล่อยให้คนที่เธอรักไปมีความสุขกับคนผู้หญิงคนใหม่ที่เขารัก ย่อมดีกว่าการที่จะฝืนใจรั้งตัวแต่ไร้หัวใจดีกว่าให้อยู่กับคนที่ไม่มีรู้สึกกันแล้ว

เพลงของ ต่าย อรทัย จะมีเนื้อหาที่พูดถึงความรักของผู้หญิงชนบทในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ความสมหวัง ความผิดหวัง การยอมจำนนต่อความรักที่ไม่สมหวัง รวมไปถึงความรักที่ถูกหลอกหลงจากความเชื่อใจ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วการแสดงความรู้สึกของผู้หญิงชนบทตามเนื้อหาของเพลงมักอยู่ในรูปแบบของผู้หญิงที่มีความเจ็บใจ เจ็บใจตัวเอง ว่าไม่ได้มีความสูงส่งเหมือนกับผู้หญิงคนอื่น

1.3.1. ผู้หญิงที่ยอมจำนนกับความรักที่ไม่สมหวัง

ผู้หญิงที่ยอมจำนนกับความรักที่ไม่สมหวัง เหตุผลเนื่องจากผู้หญิงชนบทมักมีลักษณะนิสัยที่ซื่อ จริใจ มั่นคงต่อคนรัก เมื่อมีความรักก็ย่อมมีความผิดหวังตามมา สาเหตุที่ทำให้ความสัมพันธ์ต้องจบลงอาจเป็นเพราะถูกฝ่ายชายนอกใจไปมีคนอื่น แต่ก็มีผู้หญิงชนบทส่วนมากที่รับได้ เพราะว่าไม่สามารถหยุดรักฝ่ายชายได้แล้ว จึงเลือกที่จะรักต่อไป แม้ว่าฝ่ายชายจะทำร้ายความรู้สึกตัวเองโดยการมีผู้หญิงใหม่ ๆ อยู่หลายครั้งก็ตาม แต่ในบางครั้งก็มีภาพที่ผู้ชายคนรักอยากจบความสัมพันธ์ แต่ฝ่ายผู้หญิงชนบทรั้งความสัมพันธ์ให้ยืดเยื้อออกไป เพราะจำยอมที่จะทนอยู่แบบนี้ แม้คนรักจะมีผู้หญิงใหม่แต่ก็ขอให้ตัวของคนรักยังอยู่กับเธอ แม้จะไม่เหลือเศษใจอยู่

เลยก็ตาม ในบางเพลงก็ให้ภาพผู้ชายที่มีครอบครัวอยู่แล้วแต่ก็ยังมาเข้าหาผู้หญิงชนบทแต่ส่วนมากผู้หญิงชนบทจะยอมจำนนต่อความรู้สึกที่ถูกหลอกหลงแต่จะหนีหน้าเพื่อรักษาแผลใจ จะไม่ปรากฏภาพผู้หญิงชนบทที่ยอมเป็นภรรยาน้อยของใคร เนื่องจากผู้หญิงชนบทถือว่าตนเองไม่มีเงินไม่สำคัญเท่ากับไม่มีศักดิ์ศรี

1.3.1.1) ผู้หญิงที่ไม่ยอมเป็นมือที่สาม ภาพเสนอผู้หญิงที่ยืนหยัดบนความถูกต้อง แม้จะเป็นผู้หญิงชนบทที่มีความรู้ น้อย บ้าง ๆ ซื่อ ๆ ที่หลอกใครไม่เป็น และมักถูกหลอกเสียเอง ไม่ใช่จะยอมในทุก ๆ เรื่องเสมอไป แต่ในบางเรื่องเธอก็ยืนหยัดกับสิ่งที่เธอกำหนดไว้แล้วเธอเป็นผู้หญิงชนบทที่ต้องการคนจริงจัง ดังที่ปรากฏในเพลงเก็บความหลายใจไปใช้ที่อื่น ที่ว่า

“อ้ายอย่าให้ความหวังถ้ายังฮักจริงเป็น ถึงบ่สวยบ่เด่นก็บ่อยากเป็นอีกคนของใคร เก็บเอาความหลายใจความหลายใจไปใช้ที่อื่นเก็บเอาคำฮักคืนถ้ามีคนอื่นร่วมใช้ก่อน ไทรมมาเบอร์นี้ช่วยนับดูคนในใจอย่าตัวให้ฮักเค้ออ้ายถ้ายังจริงใจบ่พอ”

(ต่าย อรทัย, 2550)

ให้ภาพผู้หญิงที่หนักแน่นต่ออุดมคติของเธอที่ไม่ยอมเป็นภรรยา น้อยหรือเป็นตัวเลือกของใครโดยที่ฝ่ายชายที่เข้ามาหาเธอจะต้องมีความซื่อสัตย์และรักเพียงเธอคนเดียว เนื้อหาจะเน้นย้ำว่าไม่ต้องการให้คนหลายใจเข้ามาเกี่ยวข้อง

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

กับชีวิตของเธอ ที่เธอไม่ปรารถนาผู้ชายหลายใจให้มาเป็นคู่ครองของเธอ เธอพร้อมที่จะยื่นคำขาดว่า จะไม่ขอใช้ผู้ชายร่วมกับคนอื่นเด็ดขาด แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในศักดิ์ศรีความเป็นผู้หญิง ให้ภาพผู้หญิงที่หนักแน่นต่ออุดมคติของเธอที่ไม่ยอมเป็นภรรยาหรือเป็นตัวเลือกของใครโดยที่ฝ่ายชายที่เข้ามาหาเธอจะต้องมีความความซื่อสัตย์และรักเพียงเธอคนเดียว เนื้อหาจะเน้นย้ำว่าไม่ต้องการให้คนหลายใจเข้ามาเกี่ยวข้องกับชีวิตของเธอ ที่เธอไม่ปรารถนาผู้ชายหลายใจให้มาเป็นคู่ครองของเธอ เธอพร้อมที่จะยื่นคำขาดว่า จะไม่ขอใช้ผู้ชายร่วมกับคนอื่นเด็ดขาด แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในศักดิ์ศรีความเป็นผู้หญิง

1.3.1.2) ความเสียสละเพื่อคนรัก

ความเสียสละเพื่อคนรักของผู้หญิงชนบท พบว่าเป็นเรื่องปกติของผู้หญิงชนบท เพราะผู้หญิงชนบทสามารถเสียสละเพื่อคนรักได้ทุกอย่าง อาจเป็นเพราะความจริงใจและความรักที่บริสุทธิ์ของเธอที่ต้องการจะให้คนรักมีความสุข ถึงแม้ว่าผลสุดท้ายคนที่เสียใจและจมอยู่กับความทุกข์จะเป็นตัวเธอเองก็ตาม ซึ่งเป็นการเสียสละของผู้หญิงชนบท ที่จะยอมออกมาจากชีวิตชายคนรัก เนื่องจากว่าฝ่ายชายคนรักมีผู้หญิงใหม่ และผู้หญิงชนบทคนนี้ก็พร้อมที่จะยุติความสัมพันธ์ระหว่างเธอและเขา เพราะเธอคิดว่าหากทำเช่นนั้นแล้วปล่อยให้ฝ่ายชายให้ไปรักกับคนรักใหม่ คงจะทำให้ฝ่ายชายมีความสุขมากกว่าที่จะทนฝืนใจอยู่กับเธอ

เพลง *เจ็บก็ได้ถ้าอ้ายยอมยกจบ* ปรากฏการเสียสละเรื่องความรัก ที่ว่า

“น้องยอมเป็นคนเจ็บก็ได้ ถ้าอ้ายยอมยกจบ แม้พรุ่งนี้ต้องตื่นมาพบ แต่ความเสียใจแค่บอกออกมาสักคำ ว่าอ้ายขาดเขาไปได้ ถึงน้ำตาบ่พอสไหล หนักแค่ไหน ก็จะรับเอาเมื่อความดีที่น้องนำมา บ่มีค่าพอตั้งอ้ายไว้ เมื่ออยู่ที่เดิมอ้ายต้องฝืนใจ ก็อาทที่สวอนเว้าเมื่อความสุขของคนที่ยัก คือการหยุดความเป็นเรา เจ็บก็จะทนเหงา เพื่อจบ ให้อ้ายไปได้”

(ตาย อรทัย, 2557)

เป็นการเสียสละของผู้หญิงชนบท ที่จะยอมออกมาจากชีวิตชายคนรัก เนื่องจากว่าฝ่ายชายคนรักมีผู้หญิงใหม่ และผู้หญิงชนบทคนนี้ก็พร้อมที่จะยุติความสัมพันธ์ระหว่างเธอและเขา เพราะเธอคิดว่าหากทำเช่นนั้นแล้วปล่อยให้ฝ่ายชายให้ไปรักกับคนรักใหม่ คงจะทำให้ฝ่ายชายมีความสุขมากกว่าที่จะทนฝืนใจอยู่กับเธอ เพราะสิ่งที่เธอทำให้เขาคงยังไม่ดีพอที่จะหยุดฝ่ายชายได้เธอก็เลือกที่จะจบความสัมพันธ์ให้ ถึงแม้คนที่เสียใจคือเธอ แต่เพื่อความสุขของคนที่ยรักเธอก็ยอมเสียสละได้

1.3.2 ความรักที่มั่นคงและสมหวัง

ความรักที่มั่นคงและสมหวังของผู้หญิงชนบทผู้หญิงชนบทมีความหนักแน่น ไม่โลเล ซื่อสัตย์ รักดีต่อคนรัก แสดงให้เห็นถึงความรักที่บริสุทธิ์จากผู้หญิงบ้าน ๆ ที่ฐานะค่อนข้างจะยากจน แต่ความรักความจริงใจที่เธอมีหากมีเงินก็ไม่สามารถหาซื้อได้และยิ่งจากคนเมืองที่มีแต่ความโลภครอบงำด้วยแล้วมีความแตกต่างกัน

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

อย่างเห็นได้ชัดเจน ว่าผู้หญิงชนบทเมื่อรักใคร่ก็รักจริง ไม่ว่าจะมียุสสรรคเข้ามามากเพียงใดแต่เธอก็จะสามารถประคับประคองความรักของเธอไปได้เสมอ ขอเพียงแค่คนรักอยู่ข้างกายและพร้อมที่จะสู้ไปกับเธอ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำได้ค่อนข้างยากเพราะปัจจุบันคนส่วนมากมักมีนิสัยโลก ทั้งในด้านทรัพย์สินหรือแม้แต่คู่ครองก็ตาม บางคนมีคนรักอยู่แล้วแต่ก็ยังไม่พอเป็นต้นเหตุให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาอีกหลายปัญหา ยิ่งบางคู่มีลูกด้วยกันอาจทำให้เด็กมีปมและเกิดเป็นปัญหาของสังคมได้ การที่เพลงของ ต่าย อรทัย นำเสนอภาพความรักที่ซื่อสัตย์มั่นคงนี้ถือว่าเป็นตัวอย่างที่ดีที่มนุษย์ทุกคนพึงมีและควรปฏิบัติ นอกจากจะเป็นสิ่งที่ควรกระทำยังเป็นการให้เกียรติคนรักของตัวเองอีกด้วย ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีที่ควรยกย่องเป็นอย่างมากระดังที่พบในเพลงขอบคุณหลาย ๆ ในท่อน

“ขอบคุณหลาย ๆ ที่ส่งฮักคอย

นำพาตราวันข้างหน้าจะกอดสัญญาใจไว้
เฝ้าภาวนาย่าแปรเปลี่ยนเมื่อวันผ่านไปเก็บ
รักอุ่นเป็นต้นทุนใจอยู่ในหัวใจเสมอ”

(ต่าย อรทัย, 2547)

เป็นการแสดงอารมณ์ของตัวละครที่อยากจะขอบคุณคนรักที่ดีกับตัวเองมาตลอด จนเธอไม่อยากจะให้คนรักเปลี่ยนไปแม้แต่น้อย

นอกจากนี้ในเพลงยังทำให้เห็นภาพของผู้หญิงชนบทที่มีความมั่นคงต่อคนรัก โดยเฉพาะคนรักที่ดีกับเธอในทุกอย่างจนทำให้เธอรู้สึกว่าเขา

เป็นผู้หญิงที่โชคดีที่สุด ทำให้เธอคิดที่จะตอบแทนโดยการรักเดียวใจเดียวซื่อสัตย์ต่อชายคนรักไปตลอด

1.3.3 ความรักที่ถูกหลอกลวง

ความรักของผู้หญิงชนบทที่ถูกหลอกลวงด้วยนิสัยที่ซื่อ ๆ จริงใจของผู้หญิงชนบทจึงมักเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้หญิงชนบทถูกหลอกได้ง่าย โดยเฉพาะเมื่อเข้ามาอยู่ในเมืองเมื่อพบผู้ชายในเมืองก็มักถูกทำให้เสียใจซ้ำแล้วซ้ำอีก ผู้ชายในเมืองมักจะมีนิสัยที่ตรงกันข้ามกับหนุ่มสาวชนบท ฝ่ายผู้ชายเมืองมักจะมีนิสัยเจ้าชู้ ไม่จริงใจกับใคร และเปลี่ยนคนรักไปเรื่อยเหมือนกับของเล่น แต่ผู้หญิงชนบทเมื่อมีรักกับคนในเมืองก็จะรักดีคิดว่าผู้ชายมีความรักให้เธอเพียงคนเดียว แต่จริง ๆ ฝ่ายชายอาจจะมีการยั่วหลอ หรือ คบกับผู้หญิงหลาย ๆ คนไปพร้อม ๆ กัน ในเพลงขอสิทธิ์แค่ร้องให้ปรากฏการถูกหลอกลวงในด้านความรัก ที่ว่า

“ได้พบคนที่รู้ใจหาใครเหมือน คบ
หาเป็นคู่รักไม่ถึงเดือนก็ถูกเตือนว่าลูกเมียเขา
มาตามต้องหอบข้าหนึ่งงานเพื่อลืมรัก”

(ต่าย อรทัย, 2558)

เป็นการเสนอภาพของผู้หญิงชนบทที่ถูกฝ่ายชายคนรักหลอกลวงในเรื่องของภรรยา ที่ฝ่ายชายมีภรรยาอยู่แล้วแต่ก็ยังมายุ่งกับผู้หญิงชนบทจนเธอผล็องรักฝ่ายชายไปแล้ว ที่ไม่รู้เลยว่า เป็นความรักที่ไม่จริง ชายคนรักกลับมอบคำว่า “ภรรยาหน่อย” ให้กับเธอโดยที่เธอไม่เต็มใจและไม่

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

รู้เรื่องมาก่อน จนเธอถูกคนเข้าใจในตัวเธอผิดว่า เธอเป็นภรรยาน้อย ถึงแม้ว่าเธอจะไม่รู้เรื่องอะไร เลยก็ตาม ทำให้เธอรับไม่ได้กับการถูกกล่าวหาจน ทำให้เธอหลบหนีไปเพื่อรักษาตัวเอง

2. บริบททางสังคมและวัฒนธรรมกับการนำเสนอภาพผู้หญิงชนบท

ปัจจัยที่นำเสนอภาพผู้หญิงชนบทแบบนี้เกิดขึ้นได้หลายสาเหตุซึ่งไม่ได้เกี่ยวกับตัวละครเพียงอย่างเดียวแต่เกิดจากสิ่งแวดล้อมรอบตัวของตัวละครในเพลงด้วย จึงทำให้เกิดการนำเสนอภาพผู้หญิงชนบทที่แตกต่างกันไปในหลายรูปแบบ

2.1 ความเป็นเมืองกับความเป็นชนบท

สาเหตุของความเป็นเมืองผู้หญิงชนบทมักพ่ายแพ้ต่อความเมือง อาจจะเป็นด้วยการที่ต่อพลังตกจากถิ่นกำเนิดของตัวเองมาอยู่ในเมืองเพียงลำพัง เมื่อบางครั้งก็ต่อแท้จึงไร้นักขังกายที่จะคอยให้กำลังใจ ในเพลง *ดอกหญ้าในป่าปูน* พบว่ามีการเปรียบเทียบตัวเองเป็นผู้หญิงที่อ่อนแอ บอบบาง เปรียบตัวเองเป็นดอกหญ้า ดอกหญ้าในที่นี้ไม่ใช่ดอกไม้หรือพืชที่คงทน ใครจะเหยียบจะยำเมื่อไหร่ก็ยอมได้ ส่วนคำว่าป่าปูนในเนื้อเพลงนี้จะหมายถึงเมืองที่ผู้หญิงชนบทคนนี้มีมาอาศัยอยู่ในเมือง แสดงถึงความจำนนต่อความเป็นเมือง เมื่อเข้ามาอยู่ในเมืองก็มีปัญหาและอุปสรรคเข้ามาให้ต่อสู้ เช่น ต้องสู้กับสภาพความเป็นอยู่ การใช้ชีวิตคนเดียว หากเธออยู่ในพื้นที่ชนบทของเธออาจจะไม่ต้องต่อสู้กับอะไรเลยก็ได้ ดอกหญ้าในป่าปูนถึงเป็นการเปรียบเทียบชีวิตของผู้หญิง

ชนบทที่ต้องดิ้นรนต่อสู้กับความเป็นเมือง ดังที่ปรากฏในเพลง*ดอกหญ้าในป่าปูน* ที่ว่า

“อยู่เมืองสวรรค์แต่เป็นคนชั้นติดดิน
เป็นผู้รับใช้จนชิน หูได้ยินแต่คำสั่งงาน แต่ยังไม่
ยี้มได้ เพราะใจเหมือนดอกหญ้าบาน ถึงอยู่
ในที่ต่ำชั้นแต่ก็บานได้ทุกเวลา”

(ต่าย อรทัย, 2545)

เป็นการกล่าวถึงเมืองหลวงที่ใหญ่โตที่ใคร ๆ ก็ต่างเรียกว่าเมืองสวรรค์ แต่เธอทำงานเป็นลูกจ้างคอยฟังคำสั่งจากเจ้านาย แม้จะใช้ แต่เธอก็อดทนอดกลั้นยังยิ้มสู้กับงานกับคนเปรียบตัวเองเป็นเหมือนกับดอกหญ้าบานแม้ว่าจะอยู่ที่ไหนก็ตาม แต่ก็ยังจะบานได้เหมือนเดิมอยู่ดี เป็นการสู้ชีวิตโดยใช้ความอดทนของผู้หญิงชนบทคนนี้ที่สามารถฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ

ความเป็นเมืองและความเป็นชนบทเป็นสิ่งที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง ในการที่ผู้หญิงชนบทต้องย้ายที่อยู่อาศัยหรือบ้านเกิดเพื่อที่จะเข้ามาอยู่ในเมืองเป็นเรื่องที่ยากมากในการปรับตัว ไม่ว่าจะ เป็นด้านการใช้ชีวิตในสังคมที่แตกต่างกับสังคมบ้านเกิด หรือในด้านจิตใจของผู้คนที่คอยเอาเปรียบกันในทุก ๆ เรื่องแทนการมีน้ำใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เหมือนที่เธอเคยรับในชนบท นอกจากนี้การที่เธอเป็นผู้หญิงชนบทที่มีน้ำใจ เชื่อคนง่ายไว้วางใจคนได้ง่าย ก็เป็นจุดผิดพลาดของชีวิตที่ทำให้เธอโดนผู้ชายในเมืองหลอกลงขี้แล้วขี้เล่าจนทำให้เธอต้องเสียน้ำตาอยู่หลายครั้ง ความเป็นเมืองทำให้

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ตัวละครเกิดความพ่ายแพ้ แพ้การที่ต้องต่อสู้กับที่
ที่ไม่ใช่ถิ่นฐานของเธอเอง หากเป็นพื้นที่ชนบทที่
เธอคุ้นเคยอาจทำให้เธอไม่ต้องสู้ชีวิตมากขนาดนี้

2.2 บริบททางครอบครัวกับผู้หญิง

ไกลบ้าน

สาเหตุด้านครอบครัวปัจจัยที่ทำให้
ผู้หญิงชนบทมีภาพเสนอในหลาย ๆ หัวข้อ
ครอบครัวถือเป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่ทำให้ผู้หญิง
ชนบทได้พบเจอกับเรื่องราวต่าง ๆ ในเมือง การที่
ผู้หญิงชนบทตัดสินใจเดินทางออกจากบ้านเกิด
เพื่อไปทำงานหาเงินในเมือง ทั้งที่จริงแล้วไม่ได้
อยากไป แต่ก็เพราะความจำเป็น ไม่ว่าจะเพราะ
เพราะความอยู่รอดของครอบครัวหรือสภาพชีวิต
ของคนในครอบครัวที่อาจจะมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
ผู้หญิงชนบทจึงยอมที่จะลงเสียงเพราะหวังว่าจะ
ทำให้ครอบครัวอยู่อย่างสุขสบายมากขึ้น เป็น
เพราะความรักความห่วงของผู้หญิงชนบทที่มีต่อ
ครอบครัว และครอบครัวถือว่าเป็นส่วนสำคัญ
เป็นอย่างมากในเรื่องกำลังใจ ในยามที่ผู้หญิง
ชนบทรู้สึกท้อแท้หมดหวัง เพียงแค่นี้ถึง
ครอบครัวก็จะทำให้มีแรงกายแรงใจที่จะลุกขึ้นสู้
ในทุก ๆ วัน

เพลง *ฝันยังไกลใจยังหนาว* ก็ปรากฏ
ภาพให้เห็นถึงสิ่งยึดเหนี่ยวหัวใจของผู้หญิงที่ต้อง
ไกลบ้าน และต้องทำทุกอย่างเพื่อครอบครัวของ
เธอเอง ที่ว่า

“เก็บฝันจางๆก่อเป็นพลังหล่อเลี้ยง
แรงใจคิดฮอดคนรอแม่พ่อที่ยังผลึกก้าวต่อไป
ยามท้อสิบ่ร้องไห้เพื่อเก็บแรงไว้กอดใจ
ตัวเอง”

(ต่าย อรทัย, 2553)

เป็นการกล่าวถึงสิ่งที่ทำให้ตัวละครใน
เพลงมีกำลังใจในการต่อสู้กับชีวิตในแต่ละวันก็คือ
ครอบครัว

ด้านบริบทครอบครัวของผู้หญิงไกลบ้าน
แสดงให้เห็นถึง การที่ผู้หญิงชนบทต้องเสียสละ
อดทนกับปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ เพราะมี
ครอบครัวเป็นกำลังใจทำให้เธอเลือกที่จะอดทน
เพื่อทำให้ฐานะด้านการเงินของครอบครัวมีความ
เป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยที่ในยามที่บุคคลที่เธอจะนึก
ถึงเป็นคนแรกก็คือ ครอบครัวที่ชนบทที่เปรียบ
เป็นกำลังใจสำคัญที่สามารถเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ
และกำหนดให้เธอสามารถสู้ต่อหรือหยุดพักได้

ภาพที่นำเสนอส่วนมากจะเป็นภาพของ
ผู้หญิงที่อ่อนแอบอบบาง ยอมคน และไม่สู้ใคร
แต่ในบางเพลงก็ยังมีกรนำเสนอถึงภาพผู้หญิง
ชนบทที่ยืนหยัดบทความถูกต้อง ถึงแม้ว่าจะถูก
นอกใจอยู่หลายครั้ง แต่เธอก็จะไม่ยอมเป็นคนรัก
แอบ ๆ ของใครถึงแม้ว่าจะรู้สึกอยากสานสัมพันธ์
มากแค่ไหนก็ตาม แต่ก่อนที่จะคบค้าสมาคมกับ
ใคร ผู้หญิงชนบทจะตรวจสอบในหลาย ๆ อย่าง
เพื่อความมั่นใจว่าฝ่ายชายมีเอคอนเดียว และหาก
ฝ่ายชายไม่ยินยอมที่จะตัดผู้หญิงอื่นที่จะมาเป็น
ตัวที่ทำให้ความรักเธอแตกแยก เธอก็จะไม่ยอมมี

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ความสัมพันธ์กับผู้ชายที่มีความโลกแบนนี้เป็นอันตราย การนำเสนอภาพผู้หญิงชนบทในแต่ละแบบ ทั้ง ด้านที่ต้องการทำเพื่อครอบครัว ต่อสู้กับปัญหา ชีวิต เพราะมีครอบครัวเป็นเบื้องหลัง และผู้หญิง ชนบทยากให้ฐานะความเป็นอยู่ของครอบครัวดีขึ้น เมื่อให้ผู้หญิงชนบทลองทบทวน ทำให้เธอเลือกที่ จะอยู่คู่ต่อเพื่อความฝันที่เป็นจริง มันคงเป็นสิ่งที่มีความ สุขมาก และผลหลังความสำเร็จไม่ใช่แค่เธอ ที่มีความสุขหรือความภาคภูมิใจ แต่เป็นพ่อแม่ ของเธอด้วย ครอบครัวจึงถือได้ว่าเป็นพลังกำลังใจ ที่สำคัญในการที่จะพาเข้าสู่เส้นชัยความฝันได้

สรุปและอภิปรายผล

การนำเสนอภาพผู้หญิงชนบทในแต่ละแบบ ย่อมมีส่วนที่ทำให้ต้องนำเสนอในแบบนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็น เป็น ในด้านครอบครัว ที่ต้องทำเพื่อครอบครัว ผู้หญิงชนบทหวังเพียงอยากให้ครอบครัวมีชีวิต มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จึงเป็นสิ่งที่ทำให้มีภาพผู้หญิง ชนบทที่ต้องดิ้นรนต่อสู้กับปัญหาชีวิต เพราะว่ามี ครอบครัวเป็นที่ตั้งที่จะทำให้ผู้หญิงชนบทไปจุดที่ ตั้งใจอย่างที่ได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้ แม้ว่าในบางครั้ง ปัญหาที่เข้ามาระหว่างที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ใช่บ้าน ของผู้หญิงชนบท และต้องใช้ชีวิตอย่างโดดเดี่ยว จนทำให้รู้สึกท้อหรืออยากกลับไปอยู่บ้านใน ชนบท ผู้หญิงชนบทสามารถกลับไปอยู่ที่เดิมของ เธอได้ แต่เมื่อให้ผู้หญิงชนบทลองทบทวน ทำให้ เลือกที่จะอยู่คู่ต่อเพื่อความฝันที่เป็นจริง เพราะ มันคงเป็นสิ่งที่มีความสุขมาก และผลหลัง ความสำเร็จไม่ใช่แค่ตัวเธอที่จะมีความสุขหรือ

ความภาคภูมิใจ แต่เป็นพ่อแม่ของผู้หญิงชนบท เองด้วย ครอบครัวจึงถือได้ว่าเป็นพลังกำลังใจที่ สำคัญในการที่จะพาเข้าสู่เส้นชัยความฝันผู้หญิง ชนบทได้

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้ศึกษาภาพแทนผู้หญิง ชนบทในเพลงอื่นของนักร้องท่านอื่น โดยคัดเลือก เพลงที่มีเนื้อหานำเสนอภาพผู้หญิงชนบทอย่าง ชัดเจน หรือศึกษาภาพผู้หญิงเมืองในเพลงอื่น ๆ ก็ได้

เอกสารอ้างอิง

เพลงกรรมกรแก้มแดง. (2559). **เนื้อเพลงกรรมกร แก้มแดง**. สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม 2561. จาก <https://เพลง.meemodel.com/เนื้อเพลง/กรรมกรแก้มแดง>

เพลงเก็บความหลายใจไปใช้ที่อื่น. (2550). **เนื้อเพลง เก็บความหลายใจไปใช้ที่อื่น**. สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม 2561. จาก <https://เพลง.meemodel.com/เนื้อเพลง/เก็บความหลายใจไปใช้ที่อื่น>

เพลงขอสิทธิ์แคร่ร้องไห้. (2558). **เนื้อเพลงขอสิทธิ์แคร่ร้องไห้**. สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม 2561. จาก <https://เพลง.meemodel.com/เนื้อเพลง/ขอสิทธิ์แคร่ร้องไห้>

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

เพลงคิดถึงทุ่งลุยลาย. (2556). **เนื้อเพลงคิดถึงทุ่งลุยลาย.**

สืบค้นเมื่อ 29 มกราคม 2561. จาก :
<http://music.sanook.com/music/song/iNly2DNPLb0w9p1m0W2W3Q>

เพลงคิดถึงพ่อ คิดถึงแม่ คิดถึงบ้าน. (2557). **เนื้อเพลงคิดถึงพ่อ คิดถึงแม่ คิดถึงบ้าน.** สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม 2561. จาก <https://เพลง.meemodel.com/เนื้อเพลง/คิดถึงพ่อ%20คิดถึงแม่%20คิดถึงบ้าน>

เพลงจากบ้านนาด้วยรัก. (2558). **เนื้อเพลงจากบ้านนาด้วยรัก.** สืบค้นเมื่อ 29 มกราคม 2561. จาก <https://เพลง.meemodel.com/เนื้อเพลง/จากบ้านนาด้วยรัก>

เพลงเจ็บก็ได้ถ้าอายอยากจบ. (2557). **เนื้อเพลงเจ็บก็ได้ถ้าอายอยากจบ.** สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม 2561. จาก <https://เพลง.meemodel.com/เนื้อเพลง/เจ็บก็ได้ถ้าอายอยากจบ>

เพลงดอกหญ้าในป่าปูน. (2545) **เนื้อเพลงดอกหญ้าในป่าปูน.** สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม 2561. จาก https://เพลง.meemodel.com/เนื้อเพลง/ดอกหญ้าในป่าปูน_ตาย

เพลงแต่..ทุกหัวใจที่ไกลบ้าน. (2553). **เนื้อเพลงแต่ทุกหัวใจที่ไกลบ้าน.** สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม 2561. จาก <https://เพลง.meemodel.com/เนื้อเพลง/แต่ทุกหัวใจที่ไกลบ้าน>

เพลงนอนฟังเสียงฝน. (2558). **เนื้อเพลงนอนฟังเสียงฝน.**

สืบค้นเมื่อ 29 มกราคม 2561. จาก https://เพลง.meemodel.com/เนื้อเพลง/นอนฟังเสียงฝน_ตาย

เพลงนั่งงอนที่โรงงาน. (2556). **เนื้อเพลงนั่งงอนที่โรงงาน.** สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม 2561. จาก <https://เพลง.meemodel.com/เนื้อเพลง/นั่งงอนที่โรงงาน>

เพลงฝันยังไกลใจยังหนาว. (2553). **เนื้อเพลงฝันยังไกลใจยังหนาว.** สืบค้นเมื่อ 29 มกราคม 2561. จาก https://เพลง.meemodel.com/เนื้อเพลง/ฝันยังไกลใจยังหนาว_ตาย

เพลงฟ้าส่งที่ฝั่งโขง. (2559). **เนื้อเพลงฟ้าส่งที่ฝั่งโขง.** สืบค้นเมื่อ 29 มกราคม 2561. จาก <https://music.sukson.com/เพลง/ฟ้าส่งที่ฝั่งโขง-ตาย>

เพลงมาจากดิน. (2550). **เนื้อเพลงมาจากดิน.** สืบค้นเมื่อ 29 มกราคม 2561. จาก <https://เพลง.meemodel.com/เนื้อเพลง/มาจากดิน>

เพลงไม่ใช่บ้านเรา. (2559). **เนื้อเพลงไม่ใช่บ้านเรา.** สืบค้นเมื่อ 29 มกราคม 2561. จาก https://เพลง.meemodel.com/เนื้อเพลง/ไม่ใช่บ้านเรา_ตาย

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา
ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561
วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

- เพลงรู้ว่าเขาหมตใจ แต่ทำไมยังฮักเหลือเกิน. (2553).
**เนื้อเพลงรู้ว่าเขาหมตใจ แต่ทำไมยังฮัก
เหลือเกิน.** สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม 2561.
จาก [https://เพลง.meemodel.com/
เนื้อเพลง/รู้ว่าเขาหมตใจแต่ทำไมยังฮัก
เหลือเกิน](https://เพลง.meemodel.com/เนื้อเพลง/รู้ว่าเขาหมตใจแต่ทำไมยังฮักเหลือเกิน)
- เพลงสาว ตจว. ม.6. (2555). **เนื้อเพลงสาว ตจว. ม.6.**
สืบค้นเมื่อ 29 มกราคม 2561. จาก
[https://เพลง.meemodel.com/เนื้อเพลง/
สาว%20ตจว.%20ม.6_ต่่าย](https://เพลง.meemodel.com/เนื้อเพลง/สาว%20ตจว.%20ม.6_ต่่าย)
- เพลงสาวโรงงานลานเปียร์. (2558). **เนื้อเพลงสาว
โรงงานลานเปียร์.** สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม
2561. จาก [http://music.gmember.com/
สาวโรงงานลานเปียร์-ต่่าย-อรัทัย](http://music.gmember.com/สาวโรงงานลานเปียร์-ต่่าย-อรัทัย)
- เพลงสิเทน้องให้บอกแน. (2561). **เนื้อเพลงสิเทน้อง
ให้บอกแน.** สืบค้นเมื่อ 29 มกราคม 2561.
จาก [https://เพลง.meemodel.com/
เนื้อเพลง/สิเทน้อง%20ให้บอกแน_ต่่าย](https://เพลง.meemodel.com/เนื้อเพลง/สิเทน้อง%20ให้บอกแน_ต่่าย)
เพลงอยู่ในใจเสมอ. (2547). **เนื้อเพลงอยู่ในใจเสมอ.**
สืบค้นเมื่อ 29 มกราคม 2561. จาก
[https://เพลง.meemodel.com/เนื้อเพลง/
อยู่ในใจเสมอ_ต่่าย](https://เพลง.meemodel.com/เนื้อเพลง/อยู่ในใจเสมอ_ต่่าย)
- ยุพินพิน วิสูงเร. (2555). **ลักษณะผู้หญิงชนบท.**
สืบค้นเมื่อ 23 มีนาคม 2561 จาก :
http://www.huso.tsu.ac.th/huso_mag